1 ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ޚުލާޞާ 2016/HC-A/411
g
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ
ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ޚުލާޞާ
 ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2016/HC-A/144
 އިސްތިއުނާފު ކުރި ފަރާތް:
* ނަން: އެޓޯލްޕެރެޑައިސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް * ދާއިމީ އެޑްރެސް: މއ. ޗަމްޕާސްޓަރ/ ކ.މާލެ
* ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު: C-41/2006 * މިހާރުގެ އެޑްރެސް: ހ. ތުނިޔަ/ ކ. މާލެ
 އިސްތިއުނާފު ރައްދުވި ފަރާތް:
* ނަން:ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑް * ދާއިމީ އެޑްރެސް : އެޗް.ޑީ.ސީ ބިލްޑިންގ/ ހުޅުމާލެ
* ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު: C-793/2008 * މިހާރުގެ އެޑްރެސް:އެޗް.ޑީ.ސީ ބިލްޑި ންގ/ ހުޅުމާލެ
 ރަޖިސްޓްރީކުރެވުނު ތާރީޚް: 33 ޖުމާދަލްއާޚިރާ 3133  ނިމުނު ތާރީޚް: 32 ޛުލްޤަޢިދާ 3133
28 މާރޗް 33 3236 އޯގަސްޓް 3236
 އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު މައްސަލަ ނަންބަރު : 297/HMC/2013
 ނިންމެވި ކޯޓް: ހުޅުމާލެ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓު
 މައްސަލައިގެ ބާވަތް: އެގްރީމެންޓާއި ޚިލާފުވުން
 ހުށަހެޅުނު ތާރީޚް: 31 ޖޫން 3233 * ނިމުނު ތާރީޚް: 32 ޑިސެމްބަރ 3235
މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:
ފަ ނޑިޔާރު ޢަލީ ސަމީރު، ފަނޑިޔާރު ޢަބްދުއްރައޫފު އިބްރާހީމް، ފަނޑިޔާރު ޢަބްދުاله ދީދީ
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒު ހިނގުން، ތީމުގޭ 3 ނަންބަރު ދޮރާށީ، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3335233، ފެކްސް: 3336133
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބް ސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

2 ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ޚުލާޞާ 2016/HC-A/411
 ދަޢުވާގެ ޚުލާޞާ:
މިއީ، ހުޅުމާލެ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 297/HMC/2013 ޤަޟިއްޔާ ނިމިފައިވާގޮތް ޝަރުޢީ
އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކާއެއްގޮތް ނުވާކަމަށްބުނެ އެޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފު ކޮށްދިނުން އެދި އެޓޯލް ޕެރެޑައިސް
ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހެޅުމުން ބެލެވިފައިވާ ޤަޟިއްޔާއެކެވެ.
މިޤަޟިއްޔާގައި އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތަކީ ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން
ލިމިޓެޑްއެވެ.
 ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތައް:
-23 ހުޅުމާލެ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 297/HMC/2013 ޤަޟިއްޔާ ޝަރީޢަތް
ނިމުނު ގޮތުގެ ރިޕޯޓަށް ބެލިއިރު، އެޤަޟިއްޔާއަކީ، ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑް އާއި
އެޓޯލް ޕެރަޑައިސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް އާއި ދެމެދު 33 ނޮވެމްބަރ 3233 ވަނަ ދުވަހު ސޮއިކުރި
ނަންބަރު HDC/LDL/10/143 އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން އެޓޯލް ޕެރަޑައިސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑަށް 35
އަހަރުގެ މުއްދަތަށް ކުއްޔަށް ދީފައިވާ ނަންބަރު M1-04 ސިނާޢީ ބިމަށް އެއްބަސްވު މުގެ ދަށު ން
ޤަވާޢިދުން ކުލި ދައްކަމުން ނުގެންދާތީ، 33 ޑިސެމްބަރ 3235 ވަނަ ދުވަހާއި ހަމައަށް އެޓޯލް
ޕެރަޑައިސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުގެ ފަރާތުން އެޗް.ޑީ.ސީ އަށް ދައްކަންޖެހި ނުދައްކާވާ 988,436.85
(ނުވަލައްކަ އަށްޑިހަ އަށްހާސް ހަތަރުސަތޭކަ ތިރީސް ހަރުފިޔާ އަށްޑިހަ ފަސްލާރި) އެޗް.ޑީ.ސީ އަށް
ލިބިގަތުމަށާއި، އެއްބަސްވު މުގެ 32 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބުނެފައިވާ ގޮތަށް ސިނާޢީ ބިން އެޗް.ޑީ.ސީ
އާއި ޙަވާލުކޮށްފައި ނުވާތީ، ސިނާޢީ ބިން އެޗް.ޑީ.ސީ އާއި ޙަވާލުކުރާ ދުވަހާއި ހަމައަށް އެއްބަސްވުމުގެ
23 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެ މަތިން އެޓޯލް ޕެރަޑައިސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑު ގެ އަތުން ކުލި
ލިބިގަތުމަށާއި، އެއްބަސްވުމުގެ 35 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން ދައްކަންޖެހޭ ޖޫރިމަނާގެ ފައިސާ
ލިބިގަތުމަށާއި، އެއްބަސްވުމުގެ 33 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ) ގެ ދަށުން ފެނާއި ކަރަންޓަށް ދައްކަންޖެހޭ
ފައިސާއެއް ނުދައްކާވާނަމަ އެފައިސާ އެޚިދުމަތްދިން ފަރާތަށް ލިބިދިނުމަށާއި، އެއްބަސްވުމުގެ 32 ވަނަ
މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ސިނާޢީ ބިން އެޗް.ޑީ.ސީ އާއި ޙަވާލުކުރުމަށް އެޓޯލް ޕެރެޑައިސް ޕްރައިވެޓް
ލިމިޓެޑް އަށް އަންގަވައި ދެއްވައި މިމައްސަލައާމެދު ޝަރީޢަތުން ގޮތެއް ކަ ނޑައަޅުއްވައި ދެއްވުމަށް އެދި
އެޗް.ޑީ.ސީގެ ފަރާތުން ދަޢުވާ ކުރުމުންބެލުނު މައްސަލައެއްކަން އެނގޭކަމާއި،
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒު ހިނގުން، ތީމުގޭ 3 ނަންބަރު ދޮރާށީ، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3335233، ފެކްސް: 3336133
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބް ސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

3 ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ޚުލާޞާ 2016/HC-A/411
އެމައްސަލައިގައި ޙުކުމްކުރައްވާފައިވަނީ، "ދެންފަހެ، ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން
ލިމިޓެޑް (-793/2008C(އާއި އެޓޯލް ޕެރެޑައިސް ޕްރައިވެޓް ލި މިޓެޑް)ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު
C-41/2006)އާއި ދެމެދު 33 ނޮވެމްބަރ 3233 ދުވަހު ހުޅުމާލޭގެ ނަންބަރު 1-04Mސިނާޢީ ބިން
ކުއްޔަށް ދިނުމާއި ގުޅޭގޮތުން ދެފަރާތުގެ މެދުގައި ވެވިފައިވާ HDC/LDL/10/143 އެއްބަސްވުމުގެ
ދަށުން، ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑުން އެޓޯލް ޕެރެޑައިސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްއަށް
35 އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް ކުއްޔަށް ދޫކޮށްފައިވާ ހުޅުމާލޭގެ ނަންބަރު M1-04 ސިނާޢީ ބިމަށް
އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން ޤަވާޢިދުން ކުލިދައްކަމުން ނުގެންދާތީ، އެއްބަސްވުމުގެ 3 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން
ދައްކަންޖެހޭ ބިމުކުއްޔާއި ކުލި ނުދެއްކުމުގެ ސަބަބުން އެއްބަސްވުމުގެ 35 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން
ދައްކަންޖެހޭ ޖޫރިމަނާގެ ފައިސާ ލިބިގަތުމަށާއި ބިމާއި ޙަވާލުވުމަށް އެދި ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް
ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑު ގެ ފަރާތުން އެޓޯލް ޕެރެޑައިސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ގެ މައްޗަށް ކޮށްފައިވާ
މިދައުވާގައި،
ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑާއި އެޓޯލް ޕެރެޑައިސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް އާއި
ދެމެދު ވެވުނު އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން އެޓޯލް ޕެރެޑައިސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްއަށް ކުއްޔަށް ދޫކޮށްފައިވާ
ހުޅުމާލޭގެ ނަންބަރު M1-04 ބިމަށް 33 ޑިސެމް ބަރ 3235 ދުވަހާއި ހަމައަށް ބިމުގެ ކުއްޔާއި
ޖޫރިމަނާގެ ގޮތުގައި 988436.85ރ)ނުވަލައްކަ އަށްޑިހަ އަށްހާސް ހަތަރުސަތޭކަ ތިރީސް ހަރުފިޔާ
އަށްޑިހަ ފަސްލާރި(، އެޓޯލް ޕެރެޑައިސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ގެ ފަރާތުން ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް
ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑަށް ދައްކަންޖެހި ނުދައްކާވާކަން ދެފަރާތުގެ ބަހުންނާއި ހުށަހެޅިފައިވާ ލިޔުންތަކުން
ޝަރީޢަތަށް ސާބިތުވާތީއާއި، މިފައިސާއަކީ އެޓޯލް ޕެރެޑައިސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ގެ ފަރާތުން ހައުސިންގ
ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑަށް ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާއެއްކަމަށް ކަ ނޑައަޅައި،
މިފައިސާ އަދާކުރުމާއި ގުޅޭގޮތުން ދެފަރާތުގެ މެދުގައި އެއްބަސްވުމަކަށް އާދެވިފައި ނުވާތީ، 33
ޑިސެމްބަރ 3235 ދުވަހާއި ހަމައަށް ބިމުގެ ކުއްޔާއި ޖޫރިމަނާގެ ގޮތުގައި އެޓޯލް ޕެރެޑައިސް ޕްރައިވެޓް
ލިމިޓެޑް ގެ ފަރާތުން ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑަށް ދައްކަންޖެހޭ 988,436.85ރ
(ނުވަލައްކަ އަށްޑިހަ އަށްހާސް ހަތަރުސަތޭކަ ތިރީސް ހަރުފިޔާ އަށްޑިހަ ފަސްލާރި)، މިފައިސާ މިއަދު 32
ޑިސެމްބަރ 3235 ވަނަ ދުވަހުން ފެށިގެން 23 (ނުވައެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި ކޮންމެ މަހަކުވެސް
އެމަހަކަށް ޖެހޭ އަދަދަށްވުރެ މަދުނޫން އަދަދެއްގެ މިންވަރެއް ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން
ލިމިޓެޑަށް ދައްކަމުންގޮސް އެމުއްދަތުގެ ތެރޭގައި އިތުރަށް އަރަމުންދާ ޖޫރިމަނާއާއެކު ދައްކައި ޚަލާސް
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒު ހިނގުން، ތީމުގޭ 3 ނަންބަރު ދޮރާށީ، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3335233، ފެކްސް: 3336133
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބް ސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

4 ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ޚުލާޞާ 2016/HC-A/411
ކުރުމަށް ދައުވާ ލިބޭ އެޓޯލް ޕެރެޑައިސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ މައްޗަށް އަންގައި، މިމުއްދަތުގައި އެޓޯލް
ޕެރެޑައިސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުން މިފައިސާ ނުދައްކައިފިނަމަ ދެފަރާތުގެ މެދުގައި ވެފައިވާ އެއްބަސްވުން
ނިމުމަކަށް އަންނާނެ ކަމަށް ކަ ނޑައަޅައި، އަދި ފައިސާ ދައްކާ ނިންމުމަށް ކަ ނޑައެޅިފައިވާ މުއްދަތު
ހަމަވާއިރު އެފައިސާ ނުދެއްކިއްޖެނަމަ ފައިސާ ދައްކާ ނިންމުމަށް ކަނޑައެޅި މުއްދަތުން ފެށިގެން 32
ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ހުޅުމާލޭގެ ނަންބަރު M1-04 ބިން ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑް
)ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު C-41/2006)ގެ މައްޗަށް އަންގައި ޙުކުމްކޮށް މިގޮތުގެ މަތީން މިމައްސަލަ
"
ނިންމީމެވެ. މިފަދައިންނެވެ.
-23 ހުޅުމާލެ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 297/HMC/2013 ޤަޟިއްޔާ ނިމިފައި ވާގޮތް
ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކާ އެއްގޮތް ނުވާކަމަށްބުނެ އެޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފުކޮށްދިނުން އެދި އެޓޯލް
ޕެރެޑައިސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ފަރާތުން އަންނަނިވި ނުކުތާ ފާހަގަކޮށް އެނުކުތާއާއި ބެހޭގޮތު ން
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ވާހަކަ ދައްކާފައިވެއެވެ. އެގޮތުން ހުށަހެޅި ނުކުތާއަކީ؛
 އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތާއި، އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތާއިދެމެދު ކުރެވިފައިވާ
އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން ކުއްޔާއި ޖޫރިމަނާގެ ފައިސާ ހޯދުމަށްއެދު ދަޢުވާ ކޮށްފައިވާ ނަންބަރު M1-04
ސިނާޢީ ބިމުގެ ކުލި ހޯދުމުގެ މައްސަލައަކީ، ހަމައެކަނި އެ ބިމުގެ ކުއްޔާއި ޖޫރިމަނާއަށް ވަކިން
ދަޢުވާކުރެވިގެން ބެލޭނެ މައްސަލައެއް ކަމަށްނުވާއިރު، މި ސަބަބަށް އެކޯޓުން ރިޢާޔަތްކޮށްފައިނުވާކަމާއި،
މި އެންމެހާ ބިންތަކާއި ގުޅިގެން އެކުއެކީ ތަސައްރަފު ކުރާ ހިނދު، މި މައްސަލަ ހުޅުމާލެ މެޖިސްޓްރޭޓް
ކޯޓުގެ ބެލުމުގެ އިޙްތިސާސް އެ ކޯޓުން ލިބިގެން ނުވާކަމަށްބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާއެވެ.
-23 ހުޅުމާލެ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 297/HMC/2013 ޤަޟިއްޔާ
ނިމިފައިވާގޮތް ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކާ އެއްގޮތް ނުވާކަމަށްބުނެ އެޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފުކޮށްދިނުން
އެދި އެޓޯލް ޕެރެޑައިސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ފަރާތުން އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް ހުށަހަޅާފައިވާ
ނުކުތާއަށާއި، އެނުކުތާއާއި ގުޅިގެން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ދައްކާފައިވާ
ވާހަކަތަކަށާއި، މައްސަލައާއި ގުޅުންހުރި ލިޔެކިޔުންތަކަށް ބަލާއިރު އަންނަނިވި ކަންތައްތައް
ފާހަގަކުރެވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒު ހިނގުން، ތީމުގޭ 3 ނަންބަރު ދޮރާށީ، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3335233، ފެކްސް: 3336133
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބް ސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

5 ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ޚުލާޞާ 2016/HC-A/411
(ހ) ފުރަތަމަކަމަކީ، ހުޅުމާލެ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 297/HMC/2013 ޤަޟިއްޔާ
ޝަރީޢަތް ނިމުނު ގޮތުގެ ރިޕޯޓަށް ބެލިއިރު، އެޤަޟިއްޔާއަކީ، ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން
ލިމިޓެޑް އާއި އެޓޯލް ޕެރަޑައިސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް އާއި ދެމެދު 33 ނޮވެމްބަރ 3233 ވަނަ ދުވަހު
ސޮއިކުރި ނަންބަރު HDC/LDL/10/143 އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން އެޓޯލް ޕެރަޑައިސް ޕްރައިވެޓް
ލިމިޓެޑަށް 35 އަހަރުގެ މުއްދަތަށް ކުއްޔަށް ދީފައިވާ ނަންބަރު M1-04 ސިނާޢީ ބިމަށް އެއްބަސްވުމުގެ
ދަށުން ޤަވާޢިދުން ކުލި ދައްކަމުން ނުގެންދާތީ، 33 ޑިސެމްބަރ 3235 ވަނަ ދުވަހާއި ހަމައަށް އެޓޯލް
ޕެރަޑައިސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުގެ ފަރާތުން އެޗް.ޑީ.ސީ އަށް ދައްކަންޖެހި ނުދައްކާވާ 322،136.25
(ނުވަލައްކަ އަށްޑިހަ އަށްހާސް ހަތަރުސަތޭކަ ތިރީސް ހަރުފިޔާ އަށްޑިހަ ފަސްލާރި) އެޗް.ޑީ.ސީ އަށް
ލިބިގަތުމަށާއި، އެއްބަސްވު މުގެ 32 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބުނެފައިވާ ގޮތަށް ސިނާޢީ ބިން އެޗް.ޑީ.ސީ
އާއި ޙަވާލުކޮށްފައި ނުވާތީ، ސިނާޢީ ބިން އެޗް.ޑީ.ސީ އާއި ޙަވާލުކުރާ ދުވަހާއި ހަމައަށް އެއްބަސްވުމުގެ
23 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެ މަތިން އެޓޯލް ޕެރަޑައިސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑު ގެ އަތުން ކުލި
ލިބިގަތުމަށާއި، އެއްބަސްވުމުގެ 35 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން ދައްކަންޖެހޭ ޖޫރިމަނާގެ ފައިސާ
ލިބިގަތުމަށާއި، އެއްބަސްވުމުގެ 33 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ) ގެ ދަށުން ފެނާއި ކަރަންޓަށް ދައްކަންޖެހޭ
ފައިސާއެއް ނުދައްކާވާނަމަ އެފައިސާ އެޚިދުމަތްދިން ފަރާތަށް ލިބިދިނުމަށާއި، އެއްބަސްވުމުގެ 32 ވަނަ
މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ސިނާޢީ ބިން އެޗް.ޑީ.ސީ އާއި ޙަވާލުކުރުމަށް އެޓޯލް ޕެރެޑައިސް ޕްރައިވެޓް
ލިމިޓެޑް އަށް އަންގަވައި ދެއްވައި މިމައްސަލައާމެދު ޝަރީޢަތުން ގޮތެއް ކަ ނޑައަޅުއްވައި ދެއްވުމަށް އެދި
އެޗް.ޑީ.ސީގެ ފަރާތުން ދަޢުވާ ކުރުމުންބެލުނު ޤަޟިއްޔާއެއްކަން އެނގެން އޮންނަކަމެވެ.
(ށ) ދެވަނަ ކަމަކީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 33/3232 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނު)ގެ 53 ވަނަ
މާއްދާއަށް ބަލާއިރު، ދަށު ކޯޓުތަކަކީ، ފުރަތަމަ މަރުޙަލާގައި މައްސަލަ ބެލުމަށް ޤާނޫނުއަސާސީން ނުވަތަ
ޤާނޫނުން އެހެން ކޯޓަކާ ޙަވާލުކޮށްފައިނުވާ މައްސަލަތައް ފުރަތަމަ މަރުޙަލާގައި ބެލުމަށް އުފައްދާފައިވާ
ކޯޓުތަކެއްކަމާއި، ދަށު ކޯޓުތައް ބެހިގެންވަނީ މައިގަނޑު ދެގިންތިއަކަށްކަމާއި، އެއީ މަތީ ގިންތިއާއި ތިރީ
ގިންތި ކަމާއި، ދަށު ކޯޓުތަކުގެ ތެރެއިން މަތީ ގިންތީގެ ކޯޓުތަކަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނުގެ
ދަށުން އުފައްދާ ސުޕީރިއަރ ކޯޓުތަކާއި އަދި އެހެން ޤާނޫނަކުން ވަކިކަމަކަށް ޚާއްޞަކޮށް އުފައްދާ
ސުޕީރިއަރ ކޯޓުތަކާ އެއް ދަރަޖައެއްގެ ކޯޓު ނުވަތަ ކޯޓުތައްކަމާއި، ދަށު ކޯޓުތަކުގެ ތެރެއިން ތިރީ
ގިންތީގެ ކޯޓުތަކަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން އުފައްދާ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުތައްކަން
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒު ހިނގުން، ތީމުގޭ 3 ނަންބަރު ދޮރާށީ، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3335233، ފެކްސް: 3336133
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބް ސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

6 ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ޚުލާޞާ 2016/HC-A/411
އެނގެން އޮންނަކަމާއި، ދަށު ކޯޓުތަކުގެ ތެރެއިން ސިވިލް ކޯޓުގެ އިޚްތިޞާޞް، ޤާނޫނު ނަންބަރު
33/3232 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނު)ގެ ޖަދުވަލު 3 ގައި އަދި މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުތަކުގެ
އިޚްތިޞާޞް ޖަދުވަލު 5 ގައި ބަޔާން ކޮށްފައިވާކަން އެނގެން އޮންނަ ކަމެވެ.
(ނ) ތިންވަނަ ކަމަކީ، މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުތަކުގެ އިޚްތިޞާޞް ބަޔާންކޮށްފައިވާ، ޤާނޫނު
ނަންބަރު 33/3232 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނު)ގެ ޖަދުވަލު 5 އަށް ބެލިއިރު، މެޖިސްޓްރޭޓް
ކޯޓުތަކުގެ އިޚްތިޞާޞުގެ ތެރޭގައި އެކޯޓެއް ހިމެނޭ ޖުޑިޝަލް ދާއިރާގައި ހިނގާ އެންމެހައި ޖިނާއީ،
މަދަނީ، އަދި ޢާއިލީ މައްސަލަތައް ހިމެނޭކަމާއި، މިއިން އިސްތިސްނާ ކޮށްފައިވަނީ، އެ ޖަދުވަލުގައި ނުވަތަ
އެޤާނޫނުގެ އެހެން މާއްދާއެއްގައި ނުވަތަ އެހެން ޤާނޫނެއްގައި އިސްތިސްނާ ކޮށްފައިވާ މައްސަލަތައް
އެކަނިކަމާއި،
މިގޮތުން މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުތަކުގެ އިޚްތިޞާޞުގެ ތެރޭގައި ނުހިމެނޭގޮތަށް އިސްތިސްނާ
ކޮށްފައިވާ މައްސަލަތަކުގެ ތެރެއިން ޢާއިލީ މައްސަލަތައް ފިޔަވައި އެހެނިހެން މަދަނީ މައްސަލަތަކަށް
ބަލާއިރު، މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުތަކަށް ނުބެލޭގޮތަށް، ހަމައެކަނި ސިވިލް ކޯޓަށް ޙާއްސަކޮށް ބެލޭގޮތަށް،
ކަ ނޑައަޅާފައިވަނީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 33/3232 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނު)ގެ ޖަދުވަލު 5 ގެ 3
ވަނަ ނަ ންބަރުގެ (އ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ 5,000,000" (ފަސް މިލިއަން) ރުފިޔާއިން ފެށިގެން މަތީގެ
"
ޢަދަދުގެ ފައިސާ ހިމެނޭ ނުވަތަ އެއަގުގެ މުދާ ހިމެނޭ މައްސަލަތައް އެކަނިކަން އެނގެން އޮންނަކަމާއި،
އެހެންކަމުން، 5,000,000 (ފަސް މިލިއަން) ރުފިޔާއިން ފެށިގެން މަތީގެ ޢަދަދުގެ ފައިސާ
ހިމެނޭ ނުވަތަ އެއަގުގެ މުދާ ހިމެނޭ މައްސަލަތައް ފިޔަވައި އެހެނިހެން އެންމެހައި މަދަނީ މައްސަލަތައް
ބެލުމުގެ އިޚްތިޞާޞް، އުޞޫލެއްގެގޮތުން މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުތަކަށްވެސް ލިބިފައިވާކަން އެނގެންއޮތުމުން،
މަދަނީ މައްސަލަތަކުގެ ތެރެއިން ސިވިލް ކޯޓަށް ވަކި އިޚްތިޞާޞެއް ލިބިފައިވާ މައްސަލައަކީ
5,000,000 (ފަސް މިލިއަން) ރުފިޔާއިން ފެށިގެން މަތީގެ ޢަދަދުގެ ފައިސާ ހިމެނޭ ނުވަތަ އެއަގުގެ މުދާ
ހިމެނޭ މައްސަލަތައް އެކަނިކަން ފާހަގަކުރެވޭކަމާ، މުދަލުގެ މައްސަލަތަކާއި، ވިޔަފާރީގެ މައްސަލަތަކާއި
ރަހުނުގެ މައްސަލަތަކާއި ދަރަނީގެ މައްސަލަތަކާއި އަދި އެނޫންވެސް މަދަނީ މައްސަލަތަކަކީ އެފަދަ
މައްސަލައެއްގައި ހިމެނޭ ފައިސާގެ ޢަދަދު ނުވަތަ މުދަލުގެ އަގު 5,000,000 (ފަސް މިލިއަން)
ރުފިޔާއިން ފެށިގެން މަތީގެ ޢަދަދަކަށް ނުވާނަމަ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުތަކުގައިވެސް ބެލޭނެ މައްސަލަތަކެއްކަން
އެނގެން އޮންނަކަމެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒު ހިނގުން، ތީމުގޭ 3 ނަންބަރު ދޮރާށީ، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3335233، ފެކްސް: 3336133
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބް ސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

7 ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ޚުލާޞާ 2016/HC-A/411
(ރ) ހަތަރުވަނަ ކަމަކީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 33/3232 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނު)
ގެ ޖަދުވަލު 5 ގެ 3 ގައި "މި ޤާނޫނުގެ އެހެން މާއްދާއެއްގައި ކޮންމެ ގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައި
ވީނަމަވެސް، ވަކި ރަށަކާގުޅޭ ގޮތުން ކުރިމަތިވާ އަންނަނިވި މައްސަލަތައް، ފުރަތަމަ މަރުޙަލާގެ ކޯޓެއްގެ
ގޮތުގައި ބަލާނީ އެރަށެއްގެ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓަކުންކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމާއި"، މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި،
"އެ ރަށެއްގެ ބިންބިމާއި އިމާރާތްތަކާއި ގޯތި ގެދޮރާއި އެ ރަށުގައިވާ ނުއުފުލޭ މުދަލުގެ މައްސަލަތައް".
މިހެން ލިޔެފައިވާކަން އެނގޭކަމާއި،
އިސްތިއުނާފުކުރެވިފައިވާ ހުޅުމާލެ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ މައްސަލައަކީ ހައުސިންގ
ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑް އާއި އެޓޯލް ޕެރަޑައިސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް އާ ދެމެދު ވެފައިވާ
ކުއްޔަށް ދިނުމުގެ އެއްބަސްވުމެއްގެ ދަށުން އުފެދިފައިވާ މައްސަ ލައެއްކަމަށްވާއިރު، އެއެއްބަސްވުން
ވެވިފައިވަނީ ހުޅުމާލޭގައިވާ ބިމެއް ކުއްޔަށް ދިނުމަށް ކަމާއި، އެއެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން އެއްފަރާތުން
އަދާކުރަންޖެހޭ ޒިންމާތައް އަދާ ނުކުރުމުން އަނެއް ފަރާތުގެ ޙައްޤުތައް އެއެއްބަސްވުމުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން
ހޯދުމަށް ވަކިން ދަޢު ވާކުރުމަށް ހުރަސްއަޅާފަދަ މާއްދާއެއް އަދި ޝަރުޠެއް އެއެއްބަސްވުމުގައި އަދި
މިދެފަރާތުގެ ދެމެދުގައިވެފައިވާ އެހެންވެސް އެއްބަސްވުމެއްގައި ބަޔާންކޮށްފައި އޮތްކަން ދެއްކިފައިނުވާތީ،
މިދެފަރާތުގެ ދެމެދުގައި ވެފައިވާ އެހެން އެއްބަސްވުންތަކާ ވަކިން މި އެއްބަސްވު މުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ
ކަންކަން ތަންފީޒުކުރުމަށް ހުރަސް އެޅޭފަދަ ސަބަބެއް ނެތްކަން އެނގޭއިރު، އަދި އެ އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން
އުފެދޭ ޚުޞޫމަތްތަކާގުޅިގެން މައްސަލަ ހުށަހަޅަން ޖެހޭ ވަކި ކޯޓެއް އެއެއްބަސްވުމުގައި ކަ ނޑައަޅާފައި
ނުވުމުން، މި މައްސަލަ ހުޅުމާލެ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގައި ބެލުމަށް ހުރަސް އެޅޭފަދަ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ
އެއްވެސް ސަބަބެއް ފެންނަން ނެތަތީ މި މައްސަލަ ފުރަތަމަ މަރުޙަލާ ގައި ހުޅުމާލޭ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގައި
ބެލިބެލުން ޞައްޙަ ނޫންކަމަށް ކަ ނޑައެޅެން ނެތް ކަމެވެ.
އެހެންކަމުން، ހުޅުމާލެ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 297/HMC/2013
ޤަޟިއްޔާގައި ބެލެވުނު މައްސަލާގައި ހިމެނޭ ފައިސާގެ އަދަދަށް ބަލާއިރު، އެ މައްސަލައަކީ ހުޅުމާލޭ
މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓަށް އިޚްތިޞާޞް ލިބިގެންވާ މައްސަލައެއްކަން ޤާނޫނު ނަންބަރު 33/3232
(ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނު) އަށް ބެލުމުން އެ ނގެން އޮންނާތީއާއި އަދި އެ ކޯޓުން އެމައްސަލަ
ބެލުމަށް ޤާނޫނީ އަދި ޝަރުޢީ ގޮތުން ހުރަސް އެޅޭފަދަ އެހެން ސަބަބެއް ފެންނަން ނެތުމާއެކު،
އިސްތިއުނާފުކުރެވިފައި މިވާ ޤަޟިއްޔާ ހުޅުމާލޭ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުން ބައްލަވައި ނިންމެވުމުގައި ޝަރުޢީ
ނުވަތަ ޤާނޫނީ ގޮތުން ނު ރަނގަޅު ކަމެއް ނުވަތަ އުނިކަމެއް އޮތް ކަމަކަށް މި ޤަޟިއްޔާ ބެލި
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ އެއްވެސް ފަނޑިޔާރަކަށް ފާހަގަ ނުކުރެވުނު ކަމެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒު ހިނގުން، ތީމުގޭ 3 ނަންބަރު ދޮރާށީ، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3335233، ފެކްސް: 3336133
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބް ސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

8 ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ޚުލާޞާ 2016/HC-A/411
 ޙުކުމް
ދެންފަހެ، އިސްވެބަޔާން ކުރެވުނު ކަންކަން އެގޮތުގެ މަތިން ހުރުމާއެކު، ހުޅުމާލެ މެޖިސްޓްރޭޓް
ކޯޓުގެ ނަންބަރު 297/HMC/2013 ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް އެޓޯލް ޕެރެޑައިސް ޕްރައިވެޓް
ލިމިޓެޑުގެ ފަރާތުން ހުށަހެޅި ނުކުތާގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް އެ ޤަޟިއްޔާގައި އެ ކޯޓުން ކުރައްވާފައިވާ
ޙުކުމަށް ބަދަލު ގެންނަންޖެހޭ ފަދަ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ސަބަބެއް ނެތްކަމަށް މި ޤަޟިއްޔާ ބެލި
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންގެ އިއްތިފާޤުން ކަނޑައަޅައި އެގޮތުގެ މަތިން ޙުކުމް ކޮށްފީމެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒު ހިނގުން، ތީމުގޭ 3 ނަންބަރު ދޮރާށީ، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3335233، ފެކްސް: 3336133
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބް ސައިޓް: www.highcourt.gov.mv